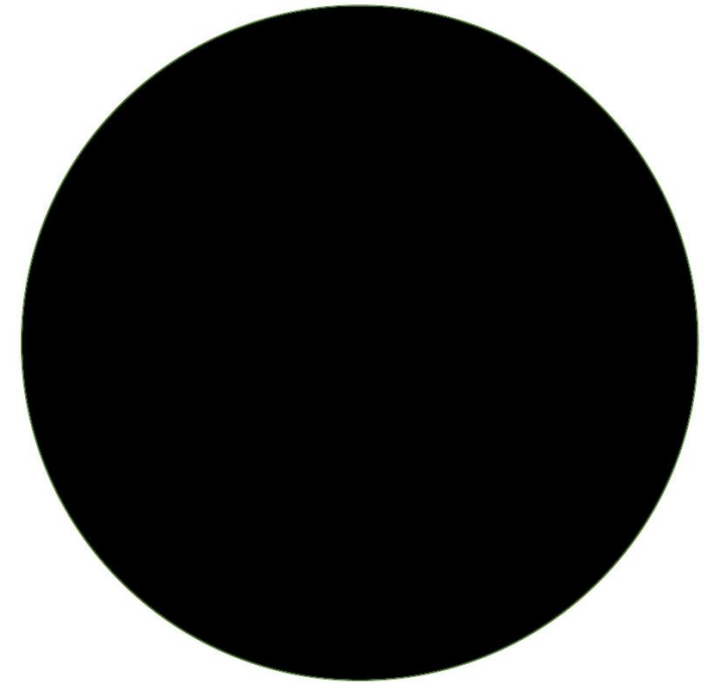

Erfaringer med nytt
«lempelig»
målereglement –
gran sagtømmer

Bakgrunn for prosjektet

- Forskjell på norsk og svensk reglement
- Mer kortreist tømmer til sagbrukene
- Bedre økonomi for skogeier
- Enklere kvalitetsvurdering for maskinfører og tømmermåler
- Prosjekt utført 2017
- Deltagere: Moelven – Mjøsen – Glommen – NVM

Formål

- Forenkling
 - Reglement tilpasset en industriell tømmerproduksjon – kvalitetsvurdering på et par sek «innenfor/utenfor»
- Klassebunn
 - Tilpasset trelastproduksjon
 - Svensk reglement som bakteppe

Testreglement Moelven sagtømmer Gran

Revisjon 24.11.17

Generelt

Feiltyper som ikke omtales i tolerasetabellen tillates
Gankvist og krok vurderes hver for seg

Toleransefeil:

Feil som sitter nærmere en av stokkens ender enn 15 cm, og ytefeil som er mindre enn 0,7 cm betraktes som toleransefeil. Toleransefeil godtas bare i en av stokkens ender. Det godtas bare en type av toleransefeil pr stokk; enten på lengden eller på diameteren. Råte godtas ikke som toleransefeil.

Avdrag etter toleransetabellen (korting)

Avdrag gjøres for å kompensere for feil som betinger at stokken klassifiseres som utlegg. Tillatt avdrag kan skje som enten lengdeavdrag (LA) eller som diameteravdrag (DA), men aldri som kombinasjonskorting (LA, DA). Hele feilen skal fjernes ved avdrag, og det tillates ikke toleransefeil etter avdrag:

- Lengdeavdrag (korting) med inntil 3 lengdeenheter à 3 dm. Etter lengdeavdrag skal stokken tilfredsstillende lengde- og kvalitetskravene til sagtømmer.
- Diameteravdrag med inntil 3 diameterenheter à 1 cm. Etter diameteravdrag skal stokken tilfredsstillende diameter- og kvalitetskravene til sagtømmer.

Det kan ikke gjøres avdrag for å heve en stokk til en bedre kvalitetsklasse, men en utleggsstokk som etter korting holder kvalitets- og dimensjonskravene til sagtømmer kan innmåles som sagtømmer.

Avdrag på lengden skal foretas når feilen sitter i stokkens ender og påvirker toppsynderen. Avdrag på diameteren skal foretas når feilen sitter inne på stokken og påvirker toppsynderen.

Vurdering av toppsynder

Toppsynderen kan forskyves ubegrenset

Type feil	Toleransetabell	
	Kvalitet 1	Kvalitet 2
Gankvist (LA)	Godtas inntil 4,0 cm målt på langs	Godtas inntil 8,0 cm målt på langs
Langkrok Vinkelkrok	Pilhøyde maks 1,0 % av lengden	Pilhøyde maks 1,5 % av lengden
Tverrkrok	Ikke tillatt	Godtas inntil toppsynder
Annen krok og sleng (DA)	Godtas inntil toppsynderen	
Alle andre feil som kan påvirke toppsynder (LA eller DA)	Godtas inntil toppsynderen	
Overvokst føyre	Godtas ikke	Godtas
Åpen føyre i gran	Godtas ikke	Godtas inntil toppsynder, men kortes automatisk 3 cm i diameter
Råte	Godtas ikke	Flekker tillates i et samlet areal 40 cm ² , men ikke i sentrum. Kortet 3 dm automatisk
Tømmerblått	Godtas ikke	
Tørrved/Tyri	Godtas i inntil 1 meters lengde på høyst halvparten av omkretsen	
Tennar	Godtas i areal tilsvarende 6 cm i halve omkretsen	
Skader av vedborende insekter. Dobbel marg Ring/kolvsprekk. Metall, stein, sot, brannskadd virke	Godtas ikke	
Rotbein	Maks 10,0 cm over 20,0 cm	
Kvisting	Godtas inntil 3 cm kvistddiam ved 5 cm kvistlengde	

De viktigste endringene

- «Vanlig» kvist ubegrenset
- Langkrok/vinkelkrok
pilhøyde 1,5%
- Gankvist
- Tverrkrok

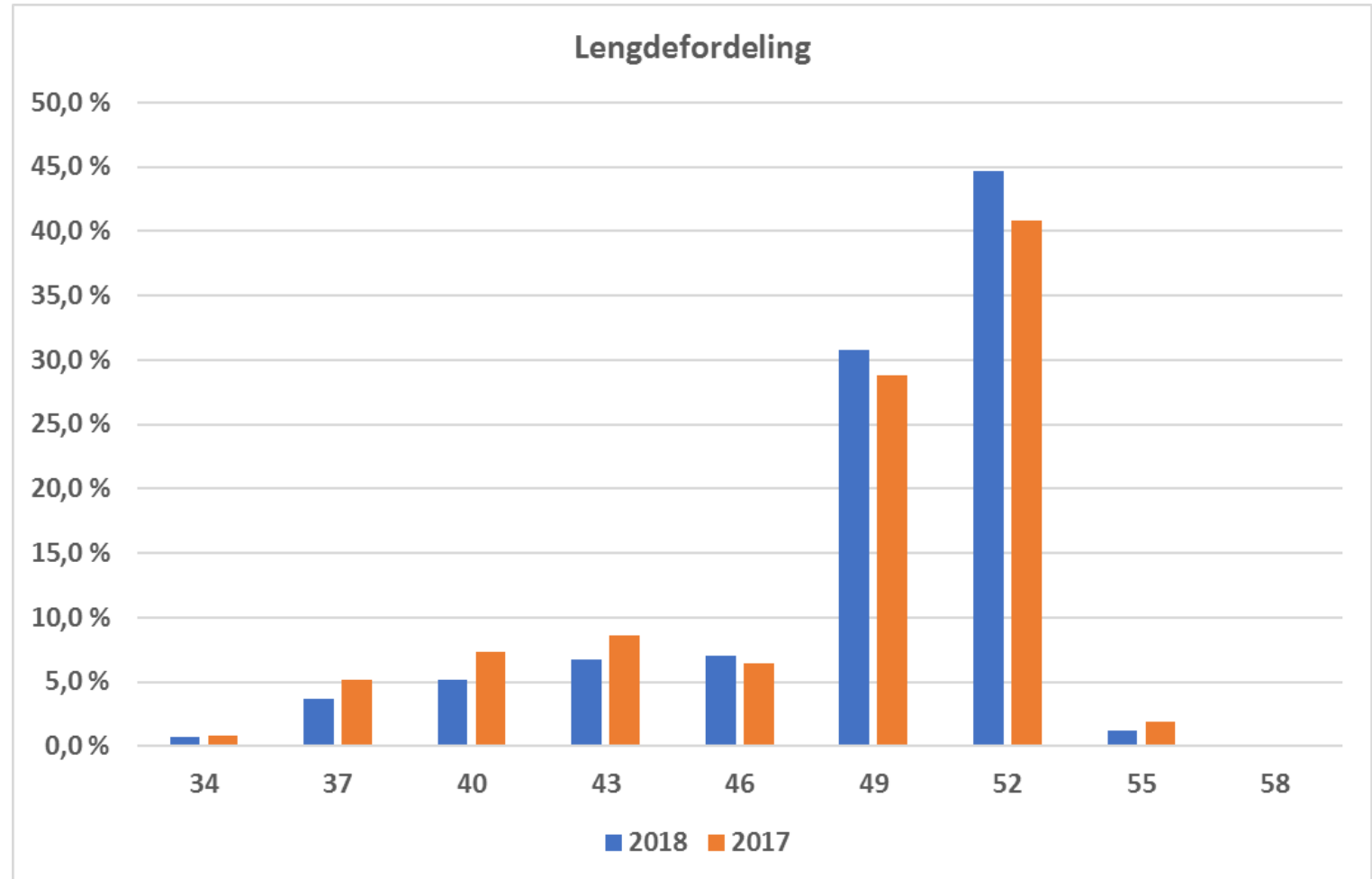

Erfaringene

- Sagtømmervolum øker i snitt med 10%
- Kortreist for sagbrukene
- Bedre økonomi for skogeier

- Lengre tømmer +1dm
- I tråd med sagbrukenes ønske

- Mindre krevende kvalitetsvurdering for maskinfører og tømmermåler

- Sagbrukenes foredlingsgevinst
 - Tilfredsstillende

Hvor er vi nå?

- Glommen Skog vurderer prosjektet til å være vellykket for alle parter
- Er fortsatt et «testreglement»
- Grunnlag for generelt nytt målereglement i Norge?